

ДЕРЖАВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ТЕХНІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА СПОЖИВЧОЇ ПОЛІТИКИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ПРОТИПОЖЕЖНИЙ ЗАХИСТ Знаки безпеки. Форма та колір (ISO 6309:1987, IDT) ДСТУ ISO 6309:2007

ПЕРЕДМОВА

1 ВНЕСЕНО: Український науково-дослідний інститут пожежної безпеки МНС України (УкрНДІПБ МНС України)

ПЕРЕКЛАД І НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ РЕДАГУВАННЯ: Н. Довгошеєва; О. Несенюк; В. Орел, канд. хім. наук; М. Откідач, канд. техн. наук; О. Сізіков, канд. техн. наук; Є. Степанюк (науковий керівник); С. Струк

2 ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Держспоживстандарту України від 30 березня 2007 р. № 71 з 2007-10-01

3 Національний стандарт відповідає ISO 6309:1987 Fire protection — Safety signs (Противопожечний захист. Знаки безпеки)

Ступінь відповідності — ідентичний (IDT) Переклад з англійської (en)

4 НА ЗАМІНУ: ГОСТ 12.4.026-76 у частині пунктів 1.1, 1.2, 1.4, 1.6 таблиці 5, пунктів 2.1, 2.2 таблиці 6, пунктів 4.1—4.11 таблиці 8; знаків 1.1, 1.2, 1.4, 1.6, 2.1, 2.2, 4.1—4.11 додатка 3

НАЦІОНАЛЬНИЙ ВСТУП

Цей стандарт є тотожний переклад ISO 6309:1987 Fire protection — Safety signs (Противопожечний захист. Знаки безпеки).

Технічний комітет, відповідальний за цей стандарт, — ТК 25 «Пожежна безпека та противопожежна техніка».

Стандарт містить вимоги, які відповідають чинному законодавству України.

Структура та технічний зміст національного стандарту відповідають міжнародному стандарту ISO 6309 Fire protection — Safety signs.

До стандарту було внесено незначні редакційні зміни, зумовлені вимогами національних нормативних документів. Довідкову інформацію по тексту позначено рамкою і заголовком «Національна примітка» та «Національне пояснення».

До стандарту внесено такі редакційні зміни:

назву стандарту «Противопожечний захист. Знаки безпеки» змінено на «Противопожечний захист. Знаки безпеки. Форма та колір» у зв'язку з узгодженням її з чинними національними стандартами;

вилучено структурний елемент міжнародного стандарту (МС) «Foreword (Передмова)»;

у структурний елемент стандарту «Бібліографічні дані» долучено класифікаційне угруповання нормативного документа згідно з ДК 004-2003;

слова «цей міжнародний стандарт» замінено на «цей стандарт»;

структурні елементи стандарту: «Титульний аркуш», «Передмову», «Національний вступ» та «Бібліографічні дані» — оформлено згідно з вимогами національної стандартизації України.

Копії стандартів, на які є посилання у тексті, можна отримати в Головному фонді нормативних документів.

У стандарті є посилання на МС, які не прийняті як національні стандарти (НС):

ISO 7010:2003 Graphical symbols — Safety colours and safety signs — Safety signs used in workplaces and public areas (Графічні символи. Кольори і знаки безпеки. Знаки безпеки для робочих місць та місць громадського призначення);

ISO 6790 Equipment for fire protection and fire-fighting — Graphical symbols for fire protection plans — Specification (Обладнання для протипожежного захисту і пожежогасіння. Графічні символи для планів протипожежного захисту. Технічні вимоги).

У стандарті є посилання на МС, які не чинні, але є нові МС на заміну:

Позначення нечинного МС	Позначення чинного МС на заміну
ISO 3461 Graphic symbols — General principles for presentation (Графічні символи. Загальні принципи представлення)	IEC 80416-1:2001 Basic principles for graphical symbols for use on equipment — Part 1: Creation of symbol originals (Основні принципи створення графічних символів, використовуваних на обладнанні. Частина 1. Створення оригіналів символів)
ISO 3864 Safety colours and safety signs (Кольори безпеки і знаки безпеки)	ISO 3864-1:2002 Graphical symbols — Safety colours and safety signs — Part 1: Design principles for safety signs in workplaces and public areas (Графічні символи. Кольори безпеки і знаки безпеки. Частина 1. Принципи проектування знаків безпеки для робочих місць та місць громадського призначення) ISO 7010:2003 Graphical symbols — Safety colours and safety signs — Safety signs used in workplaces and public areas (Графічні символи. Кольори і знаки безпеки. Знаки безпеки для робочих місць та місць громадського призначення)
ISO 4196 Graphical symbols — Use of arrows (Графічні* символи. Використання стрілок)	ISO 80416-2:2001 Basic principles for graphical symbols for use on equipment — Part 2: Form and use of arrows (Основні принципи створення графічних символів, використовуваних на обладнанні. Частина 2. Форма й використання стрілок)

У стандарті є посилання на МС, які прийняті як національні стандарти (НС):

Позначення МС	Позначення НС	Ступінь відповідності
IEC 80416-1:2001 Basic principles for graphical symbols for use on equipment — Part 1: Creation of symbol originals (Основні принципи створення графічних символів, використовуваних на обладнанні. Частина 1. Створення оригіналів символів)	ДСТУ IEC 80416-1:2005 Основні принципи створення графічних символів, використовуваних на обладнанні. Частина 1. Створення оригіналів символів (IEC 80416-1:2001, IDT)	Ідентичний
ISO 3864-1:2002 Graphical symbols — Safety colours and safety signs — Part 1: Design principles for safety signs in workplaces and public areas (Графічні символи. Кольори безпеки і знаки безпеки. Частина 1. Принципи проектування знаків безпеки для робочих місць та місць громадського призначення)	ДСТУ ISO 3864-1:2005 Графічні символи. Кольори та знаки безпеки. Частина 1. Принципи проектування знаків безпеки для робочих місць та місць громадського призначення (ISO 3864-1:2002, IOT)	Ідентичний
ISO 80416-2:2001 Basic principles for graphical symbols for use on equipment — Part 2: Form and use of arrows (Основні принципи створювання графічних символів, використовуваних на обладнанні. Частина 2. Форма й використання стрілок)	ДСТУ ISO 80416-2:2005 Основні принципи створювання графічних символів, що використовують на обладнанні. Частина 2. Форма й використання стрілок (ISO 80416-2:2001, IDT)	Ідентичний

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Цей стандарт установлює знаки безпеки, використовуваних у сфері протипожежного захисту та пожежогасіння. Вимоги цього стандарту застосовні у всіх випадках коли необхідно або бажано надати загальнодоступну інформацію про місця розташування і (або) характер:

- a) засобів оповіщення про пожежу і засобів ручного керування;
- b) шляхів евакуації;
- c) засобів пожежогасіння;
- d) засобів запобігання поширенню пожежі;
- e) зон або матеріалів особливого пожежного ризику.

Цей стандарт не стосується графічних символів, використовуваних на планах чи картах, які входять до сфери дії ISO 6790.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

ISO 3461 Graphic symbols — General principles for presentation
ISO 3864 Safety colours and safety signs
ISO 4196 Graphical symbols — Use of arrows
ISO 6790 Equipment for fire protection and fire-fighting — Graphical symbols for fire protection plans — Specification.

НАЦІОНАЛЬНЕ ПОЯСНЕННЯ

ISO 3461 Графічні символи. Загальні принципи представлення

ISO 3864 Кольори безпеки і знаки безпеки
 ISO 4196 Графічні символи. Використання стрілок
 ISO 6790 Обладнання для протипожежного захисту і пожежогасіння. Графічні символи для планів протипожежного захисту. Технічні вимоги.

3 ЗНАКИ БЕЗПЕКИ

Ці знаки наведено в табличній формі відповідно до класифікації, поданої в сфері застосування (розділ 1). У кожній таблиці в графі «Значення» тексту дужках вказано двома мовами: англійською та французькою.

Форма і колір знаків безпеки відповідають технічним вимогам ISO 3461, ISO 3864 та ISO 4196.

Національна примітка

Згідно з ДСТУ ISO 639-94. Коди назв мов (ISO 639:1988, IDT)

«en» — код англійської мови;

«fr» — код французької мови.

3.1 Засоби оповіщення про пожежу і засоби ручного керування

№ з/п	Знак	Значення	Форма і кольори	Примітка
1		Пристрій ручного вмикання (en: Manual activating device fr: Commande manuelle)	Квадратний знак Фон: червоний Символ: білий	Призначається для позначення ручного пожежного сповіщувача або пристрою ручного керування системи протипожежного захисту (напр., стаціонарної системи пожежогасіння)
2		Звуковий сповіщувач (en: Alarm sounder fr: Avertisseur sonore)	Квадратний або прямокутний знак Фон: червоний Символ: білий	Треба використовувати окремо або разом із знаком N 1, якщо пожежний сповіщувач вмикає звуковий сигнал тривоги, який одразу сприймається людьми, що перебувають у приміщеннях
3		Телефон, що його використовують у разі надзвичайної ситуації (en: Telephone to be used in emergency fr: Telephone a utiliser en cas d'urgence)	Квадратний або прямокутний знак Фон: червоний Символ: білий	Знак позначає або вказує місце розташування телефона, придатного оповіщувати в разі пожежі

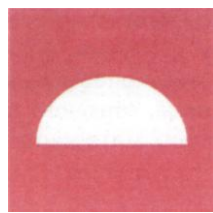

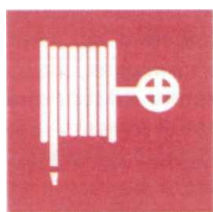
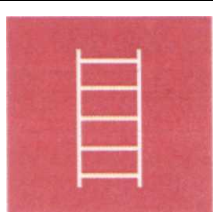
3.2 Шляхи евакуації

№ з/п	Знак	Значення	Форма і кольори	Примітка
4		Евакуаційний вихід ¹⁾ (en: Emergency exit ¹⁾ fr: Sortie a utiliser en cas d'urgence ¹⁾	Квадратний або прямокутний знак Фон: зелений Символ: білий	Цей знак треба використовувати для вказування всіх виходів, якими можна користуватися в разі надзвичайної ситуації. Він має супроводжуватися стрілкою (знаком N 20) у разі, якщо двері не знаходяться поряд. Стрілка може вказувати направо або наліво
5		Не захащувати (en: Do not obstruct fr: Ne pas obstruer)	Круглий знак Фон: білий Символ: чорний Круглий обід і перехресна лінія: червона	Знак треба застосовувати у випадках, коли захащення являє конкретну загрозу (шляхам евакуації, аварійним виходам, доступу до обладнання для пожежогасіння)
6		Зсунути, щоб відкрити (en: Slide to open fr: Faire coulisser pour ouvrir)	Квадратний або прямокутний знак Фон: зелений Символ: білий	Треба застосовувати разом із знаком № 4 на зсувних аварійних виходах, якщо їх використання дозволене. Треба використовувати відповідну орієнтацію, що відповідає напрямку відчинення дверей
7		Штовхнути, щоб відчинити (en: Push to open fr: Pousser pour ouvrir)	Квадратний або прямокутний знак Фон: зелений Символ: білий	Цей знак треба розташовувати на дверях для вказування напрямку відчинення
8		Потягнути, щоб відчинити (en: Pull to open fr: Tirer pour ouvrir)	Квадратний або прямокутний знак Фон: зелений Символ: білий	Цей знак треба розташовувати на дверях для вказування напрямку відчинення

№ з/п	Знак	Значення	Форма і кольори	Примітка
9		Розбити, щоб отримати доступ (en: Break to obtain access fr: Casser pour obtenir l'accès)	Квадратний або прямокутний знак Фон: зелений Символ: білий	Цей знак можна використовувати: а) коли необхідно розбити скляну панель для отримання доступу до ключа кнопки або засобів відчинення; б) коли необхідно розбити, щоб утворити вихід

¹⁾ Через директиву (77/576/ЕЕС) деякі країни-учасники можливо не зможуть використовувати знак, прийнятий у міжнародному стандарті ISO 6309.

3.3 Обладнання для пожежогасіння

№ з/п	Знак	Значення	Форма і кольори	Примітка
10		Комплект обладнання для пожежогасіння (en: Collection of fire-fighting equipment fr: Ensemble d'équipement d'incendie)	Квадратний або прямокутний знак Фон: червоний Символ: білий	Цей знак треба використовувати для запобігання збільшенню кількості знаків
11		Вогнегасник ^{1*} (en: Fire extinguisher ^{1*} fr: Extincteur d'incendie ¹⁾)	Квадратний або прямокутний знак Фон: червоний Символ: білий	
12		Пожежний кран-комплект (en: Fire hose reel fr: Devidoir ou robinet d'incendie arme)	Квадратний або прямокутний знак Фон: червоний Символ: білий	
13		Пожежна драбина (en: Fire ladder fr: Echelle d'incendie)	Квадратний або прямокутний знак Фон: червоний Символ: білий	

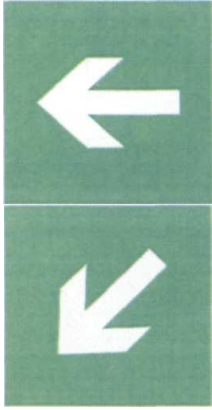
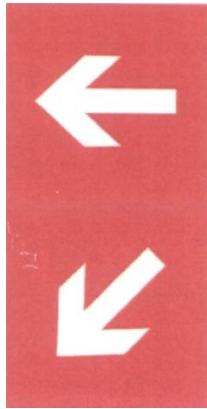
3.4 Зони або матеріали особливого пожежного ризику

№ з/п	Знак	Значення	Форма і кольори	Примітка
14		Пожежонебезпечно. Легкозаймисті матеріали (en: Danger of fire - Highly flammable materials fr: Danger d'incendie — Matières tres inflammables)	Трикутний знак Фон: жовтий Символ: чорний Трикутник: чорний	Зазначають наявність легкозаймистих матеріалів
15		Пожежонебезпечно. Окисники (en: Danger of fire — Oxidizing materials fr: Danger d'incendie — Matières comburantes)	Трикутний знак Фон: жовтий Символ: чорний Трикутник: чорний	
16		Вибухонебезпечно. Вибухові матеріали (en: Danger of explosion — Explosive materials fr: Danger d'explosion — Matières explosives)	Трикутний знак Фон: жовтий Символ: чорний Трикутник: чорний	Треба використовувати для вказування можливого існування вибухонебезпечного середовища, горючого газу або вибухових матеріалів
17		Заборонено гасити водою (en: Water as extinguishing agent prohibited fr: Extinction a l'eau interdite)	Круглий знак Фон: білий Символ: чорний Круглий обід і перехресна лінія: червоні	Використовують у випадках, коли гасити водою заборонено
18		Заборонено курити (en: Smoking prohibited fr: Defense de fumer)	Круглий знак Фон: білий Символ: чорний Круглий обід і перехресна лінія: червоні	Треба використовувати у випадках, коли куріння може спричинити небезпеку пожежі
19		Заборонено відкрите полум'я. Заборонено курити (en: No open flame — Smoking prohibited fr: Flammes nues interdites — Defense de fumer)	Круглий знак Фон: білий Символ: чорний Круглий обід і перехресна лінія: червоні	Треба використовувати у випадках, коли куріння або відкрите полум'я може спричинити небезпеку пожежі або вибуху

¹⁾ Символ, наведений у Додатку 1 до ISO 7001 Public information symbols (Символи громадської інформації), можна також використовувати як символ загальної громадської інформації.

Примітка. Знаки номерів від 14 до 19 є сумісними з ISO 3864.

3.5 Додаткові знаки

№ з/п	Знак	Значення	Форма і кольори	Примітка
20		Стрілка напрямку на шляхах евакуації (en: Directional arrow for escape route) fr: Fleche directionnelle indiquant un chemin d'evacuation)	Квадратний або прямокутний знак Фон: зелений Символ: білий	Треба використовувати лише разом із знаком N 4 для вказування напрямку до виходу, який можна використовувати в разі надзвичайної ситуації
21		Напрямок до місця розташування обладнання для пожежогасіння або пристрою оповіщення (en: Direction of location of fire-fighting equipment or warning device) fr: Indication de localisation d'un équipement de lutte contre l'incendie ou d'un autre moyen d'alarme ou d'alerte)	Квадратний або прямокутний знак Фон: червоний Символ: білий	Треба використовувати лише разом із знаками № 1–3 і № 10–13 для вказування напрямку місця розташування обладнання для пожежогасіння або пристроїв оповіщення